Torstai 9. kesäkuuta 2022

P9_TA(2022)0243

Aborttioikeuksia koskevat uhat maailmassa: aborttioikeuksien mahdollinen kumoaminen Yhdysvaltain korkeimmassa oikeudessa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 9. kesäkuuta 2022 aborttioikeuksia koskevista uhista maailmassa: aborttioikeuksien mahdollinen kumoaminen Yhdysvaltain korkeimmassa oikeudessa (2022/2665(RSP))

(2022/C 493/12)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,

— ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,

— ottaa huomioon vuonna 1979 tehdyn yleissopimuksen kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamisesta,

— ottaa huomioon vuonna 1965 tehdyn kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,

— ottaa huomioon vuonna 1989 tehdyn YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista,

— ottaa huomioon vuonna 1984 tehdyn kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen,

— ottaa huomioon vuonna 2006 tehdyn vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen,

— ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, joista sovittiin vuonna 2015, ja etenkin tavoitteet 1, 3 ja 5, jotka koskevat köyhyyden poistamista, terveyttä ja hyvinvointia sekä sukupuolten tasa-arvoa,

— ottaa huomioon Pekingin toimintaohjelman vuodelta 1995 ja siihen liittyvien tarkistuskonferenssien tulokset,

— ottaa huomioon Kairossa vuonna 1994 pidetyn kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin (ICPD), sen toimintaohjelman sekä siihen liittyvien tarkistuskonferenssien tulokset,

— ottaa huomioon vuonna 2019 pidetyn Nairobin huippukokouksen (ICPD+25) otsikolla ”Accelerating the Promise”, sekä sidosryhmien sitoutumisen seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin,

— ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston (OHCHR) seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia koskevan tiedotesarjan vuodelta 2020,

— ottaa huomioon vuonna 1950 tehdyn Euroopan ihmisoikeussopimuksen,

— ottaa huomioon Maailman terveysjärjestön (WHO) vuonna 2015 julkaisemat turvallista aborttia koskevat ohjeet ”Safe abortion: technical and policy guidance for health systems”,

— ottaa huomioon 8. maaliskuuta 2022 annetut WHO:n ohjeet aborttihoidosta ”Abortion care guideline”,

— ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston 14. syyskuuta 2021 antaman julkilausuman ”UN experts denounce further attacks against right to safe abortion and Supreme Court complicity”,

— ottaa huomioon YK:n väestöohjelmarahaston (UNFPA) maaliskuussa 2022 antaman maailman väestön tilaa koskevan raportin ”Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy”,

— ottaa huomioon 6. toukokuuta 2022 päivätyn Pew Research Centerin raportin ”America’s Abortion Quandary”,

— ottaa huomioon Amerikan yhdysvaltojen perustuslain,

— ottaa huomioon asiassa *Roe v Wade* annetun tuomion, 410 US 113 (1973),

— ottaa huomioon Yhdysvaltojen korkeimman oikeuden asiassa *Thomas E. Dobbs, State Health Officer of the Mississippi Department of Health, et al.* v *Jackson Women’s Health Organization, et al.* helmikuussa 2022 antaman alustavan enemmistölausuntoluonnoksen nro 19–1392 ([1]), jonka on laatinut tuomari Samuel Alito ja joka vuodettiin lehdistölle toukokuussa 2022,

— ottaa huomioon syyskuussa 2021 päivätyt Texasin senaatin lakiesityksen nro 8 (SB 8) ja siihen liittyvän Texasin edustajainhuoneen lakiesityksen nro 1515 (HB 1515), jotka koskevat aborttia, mukaan lukien syntymättömän lapsen sydämenlyöntien havaitsemisen jälkeen tehtävät abortit, ja joissa annetaan yksityinen siviilikanneoikeus,

— ottaa huomioon vuonna 2014 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta,

— ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan vuodelta 2009, jäljempänä ”perusoikeuskirja”,

— ottaa huomioon 7. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman aborttilaista Texasin osavaltiossa Yhdysvalloissa ([2]),

— ottaa huomioon 24. kesäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien tilanteesta EU:ssa naisten terveyden osalta ([3]),

— ottaa huomioon 11. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman Puolan tosiasiallisen aborttikiellon ensimmäisestä vuosipäivästä ([4]),

— ottaa huomioon 13. helmikuuta 2019 antamansa päätöslauselman naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon heikentämispyrkimyksistä EU:ssa ([5]),

— ottaa huomioon sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä ulkosuhteissa koskevan EU:n toimintasuunnitelman 2021–2025 (GAP III),

— ottaa huomioon 11. helmikuuta 2021 antamansa päätöslauselman naisten oikeuksiin liittyvistä tulevista haasteista Euroopassa yli 25 vuotta Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman jälkeen ([6]),

— ottaa huomioon 5. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman Ukrainan sodan vaikutuksista naisiin ([7]),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,

([1]) https://www.politico.com/news/2022/05/02/supreme-court-abortion-draft-opinion-00029473
([2]) EUVL C 132, 24.3.2022, s. 189.
([3]) EUVL C 81, 18.2.2022, s. 43.
([4]) EUVL C 205, 20.5.2022, s. 44.
([5]) EUVL C 449, 23.12.2020, s. 102.
([6]) EUVL C 465, 17.11.2021, s. 160.
([7]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0206.

Torstai 9. kesäkuuta 2022

A. ottaa huomioon, että WHO:n mukaan abortti on kattavien terveydenhuoltopalvelujen olennainen osa ja että noin 45 prosenttia kaikista aborteista on vaarallisia ja että niistä 97 prosenttia tehdään kehitysmaissa ([8]); ottaa huomioon, että UNFPA:n ([9]) mukaan tahattomia raskauksia on vuosittain 121 miljoonaa ja niistä yli 60 prosenttia päättyy aborttiin; ottaa huomioon, että viime vuosina seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien ja naisten itsemääräämisoikeuden vastustajat ovat vaikuttaneet huomattavasti kansalliseen lainsäädäntöön ja politiikkaan ja että maailmanlaajuisesti, myös useissa jäsenvaltioissa, on tehty taantumuksellisia aloitteita; ottaa huomioon, että myös äärioikeiston nousu edistää tätä naisten aborttioikeuden heikentämistä, joka ilmenee kaikkialla maailmassa;

B. ottaa huomioon, että naisten syrjinnän poistamista käsittelevä komitea on havainnut, ettei aborttipalvelujen kriminalisoinnilla ole pelotearvoa; ottaa huomioon kuten naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa syrjintää käsittelevä YK:n työryhmä on todennut, että kun abortti kriminalisoidaan ja sen saantia rajoitetaan lailla, raskauden turvallinen keskeyttäminen ei ole mahdollista kaikille naisille heidän sosioekonomisen tilanteensa vuoksi, joten siitä tulee sosioekonomisesti edullisemmassa asemassa olevien naisten etuoikeus, kun taas naiset, joilla on rajalliset resurssit, joutuvat turvautumaan vaarallisiin ja laittomiin abortteihin, jotka vaarantavat heidän henkensä ja terveytensä; ottaa huomioon, että WHO:n mukaan vaarallisten aborttien osuus on huomattavasti suurempi maissa, joissa on erittäin rajoittavat aborttilait, kuin maissa, joiden lait ovat vähemmän rajoittavia ([10]);

C. ottaa huomioon, että vaarallinen abortti on tärkein mutta ehkäistävissä oleva syy äitiyskuolemiin ja äitien sairastavuuteen; ottaa huomioon, että turvallisen ja laillisen aborttihoidon saatavuuden puute on kriittinen kansanterveys- ja ihmisoikeuskysymys; toteaa, että abortin kieltäminen ja siten naisten pakottaminen etsimään vaarallisia ja laittomia abortteja lisää äitien kuolleisuutta ja sairastuvuutta;

D. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen korkein oikeus loi merkittävässä oikeustapauksessa *Roe v. Wade* (1973) ennakkotapauksen, joka vahvistettiin myöhemmin tapauksissa *Planned Parenthood v Casey* (1992) ja *Whole Woman's Health v. Hellerstedt* (2016) ja jolla taataan Yhdysvalloissa perustuslaillinen oikeus lailliseen aborttiin sikiön elinkelpoisuuteen asti; ottaa huomioon, että äskettäin vuodettu korkeimman oikeuden alustava enemmistölausunto-luonnos, jonka on laatinut tuomari Samuel Alito ja joka koskee asiaa *Thomas E. Dobbs, State Health Officer of the Mississippi Department of Health* v *Jackson Women's Health Organization*, kumoaisi asiassa *Roe v Wade* annetun tuomion ja heikentäisi perustuslaillisia oikeuksia Yhdysvalloissa; ottaa huomioon, että korkeimman oikeuden odotetaan antavan lopullisen tuomion kesäkuun 2022 loppuun mennessä; ottaa huomioon, että vuodettu lausuntoluonnos on aborttioikeuksien kannalta haitallisin mahdollinen korkeimman oikeuden ratkaisu, sillä siinä annetaan osavaltioille mahdollisuus kieltää abortti missä tahansa raskauden vaiheessa ja se mahdollistaa täydellisen aborttikiellon, joka puolestaan poistaisi osavaltioiden nykyisten oikeuksien naisille ja tytöille Yhdysvalloissa antaman suojan;

E. ottaa huomioon, että korkeimman oikeuden päätös kumota *Roe v Wade* -tuomio vaikuttaisi naisten ja tyttöjen elämään kaikkialla Yhdysvalloissa ja sen haitalliset seuraukset kohdistuisivat voimakkaimmin haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin; toteaa, että *Roe v Wade* -tuomion kumoaminen voisi vaikuttaa kielteisesti myös muuhun seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja sitä koskeviin oikeuksiin; ottaa huomioon, että aborttioikeuden rajoituksilla tai sen kieltämisellä olisi Yhdysvalloissa suhteeton vaikutus köyhyydessä eläviin naisiin, etenkin rodullistettuihin naisiin, kuten mustiin ja latinalaisamerikkalaisiin naisiin ja alkuperäisväestöön kuuluviin naisiin, maaseutualueiden naisiin, hlbtiq-henkilöihin, vammaisiin naisiin, nuoriin, maahanmuuttajanaisiin, mukaan lukien laittomat maahanmuuttajat sekä yksinhuoltaja-talouksiin, joissa huoltajana on nainen, toteaa, että julkiset aborttipalvelut voivat tarjota turvallisen ja laillisen abortin saannin kaikille naisille, myös haavoittuvassa sosioekonomisessa tilanteessa oleville naisille;

([8]) https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/abortion

([9]) UNFPA:n raportti maailman väestön tilasta, *Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy*, maaliskuu 2022.

([10]) https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/abortion

F. ottaa huomioon, että vuodettu tuomioistuimen lausuntoluonnos on osa osavaltiotason viimeaikaisia väsymättömiä ponnisteluja aborttioikeuksien rajoittamiseksi ja kieltämiseksi Yhdysvalloissa ja että vuodesta 2011 lähtien Yhdysvaltojen osavaltiot ovat hyväksyneet lähes 500 abortin saatavuutta rajoittavaa lakia; toteaa, että abortin saatavuuden rajoittaminen pakottaa ihmiset, etenkin ne, joilla ei ole resursseja tai tietoa, matkustamaan pitkiä matkoja, jatkamaan vastoin tahtoaan raskautta sen loppuun asti tai turvautumaan vaarallisiin itse tehtyihin abortteihin kotonaan ja saattamaan siten itsensä alttiiksi rikostutkinnalle ja syytteeseen asettamiselle;

G. ottaa huomioon, että Texas hyväksyi äskettäin niin kutsutun senaatin lakiesityksen nro 8 (SB 8), jolla kielletään abortti sikiön sydämensykkeen alkamisen jälkeen eli noin kuuden viikon kuluttua raskauden alusta tekemättä poikkeusta tilanteissa, joissa raskaus johtuu raiskauksesta tai insestistä tai joissa sikiön terveydentila on sellainen, ettei lapsi todennäköisesti jää henkiin syntymän jälkeen; panee merkille, että Yhdysvaltojen korkein oikeus on sallinut lain voimaantulon ja että Texas on kyennyt välttämään sen perustuslainmukaisuuden tuomioistuinvalvonnan vapauttamalla hallituksen virkamiehet lain täytäntöönpanon valvonnasta ja luomalla kansalaisille oikeudellisen väylän nostaa 10 000 Yhdysvaltojen dollarin palkkiota vastaan kanne ketä tahansa vastaan, joka tarjoaa aborttihoitoa tai auttaa jotakuta saamaan abortin kiellon vastaisesti, sillä lakia on vaikeampi kiistää ilman yhtä ainoaa viranomaista, joka vastaa sen täytäntöönpanon valvonnasta; katsoo, että säännös, joka antaa kansalaisille mahdollisuuden nostaa kanteen ketä tahansa vastaan, joka tarjoaa aborttipalveluja, avaa laajat mahdollisuudet häirinnälle;

H. ottaa huomioon, että ainakin 12 osavaltiota on säätänyt tai ottanut käyttöön Texasin lakiesitystä nro 8 mukailevia lakeja tai ilmoittanut aikomuksestaan tehdä niin; ottaa huomioon, että Idahon ja Oklahoman lainsäätäjät hyväksyivät äskettäin lakiesityksen nro 8 mallin mukaisesti abortin kieltävät lait ja että Oklahoman tapauksessa abortti kielletään hedelmöittymisestä alkaen;

I. ottaa huomioon, että jos korkein oikeus päättää kumota *Roe v Wade* -tuomion, päätös aborttien laillisuudesta palaisi osavaltioille; ottaa huomioon, että 13 osavaltiota on jo säätänyt abortin kriminalisoivia lakeja, joilla on määrä kieltää abortin saanti tai tehdä se laittomaksi välittömästi, jos *Roe v Wade* -tuomio kumotaan; ottaa huomioon, että nämä 13 osavaltiota mukaan luettuina abortin saantia rajoitetaan tai se kielletään varmasti tai todennäköisesti kaikkiaan 26 osavaltiossa, jos perustuslaillinen suoja kumotaan, ja että eräät osavaltiot, kuten Michigan, Wisconsin ja Länsi-Virginia, saattavat yrittää palauttaa voimaan ennen vuotta 1973 annettuja lakeja ja eräät, kuten Alabama, Georgia, Iowa, Ohio ja Etelä-Carolina, saattavat yrittää panna täytäntöön äskettäin hyväksyttyjä aborttirajoituksia, joiden voimaantulon tuomioistuin on estänyt;

J. ottaa huomioon, että lähes kaikki vaarallisista aborteista johtuvat kuolemantapaukset tapahtuvat maissa, joissa abortin saantia on ankarasti rajoitettu; ottaa huomioon, että arvioiden mukaan vaarallisista aborteista johtuvien äitiyskuolemien vuotuinen määrä Yhdysvalloissa kasvaisi 21 prosenttia ([11]) toiseen vuoteen mennessä sen jälkeen, kun kielto tulisi voimaan; toteaa tällaisten kuolemantapausten olevan täysin ehkäistävissä;

K. ottaa huomioon, että maailmanlaajuisesti raskaus- ja synnytyskomplikaatiot ovat 15–19-vuotiaiden teinityttöjen yleisin kuolinsyy; ottaa huomioon, että YK:n lapsen oikeuksien komitea ([12]) on kehottanut valtioita poistamaan abortin rangaistavuuden ja varmistamaan, että tytöt saavat laillisia ja turvallisia raskaudenkeskeytyspalveluja; ottaa huomioon, että mahdolliset aborttikiellot saattavat kääntää teinraskauksien vähenevän suuntauksen päinvastaiseksi Yhdysvalloissa; ottaa huomioon, että teini-ikäiset äidit keskeyttävät opintonsa ja kärsivät työttömyydestä huomattavasti todennäköisemmin, mikä pahentaa köyhyyden kierrettä;

L. ottaa huomioon, että huoli tietosuojasta kasvaa *Roe v Wade* -tuomion mahdollisen kumoamisen yhteydessä; ottaa huomioon, että kuukautiskierron seurantasovellusten tai geopaikannusvälineiden ja hakukoneiden avulla voidaan kerätä tietoa henkilöistä, jotka ovat lähestyneet aborttiklinikkaa, ostaneet lääkettä, jolla raskaus keskeytetään, tai hakeneet tietoa; ottaa huomioon, että mahdollisesti ihmisiä voidaan merkitä tästä tai kerättyjä tietoja voidaan käyttää heitä vastaan ([13]);

([11]) https://ncpolicywatch.com/2022/05/05/study-shows-an-abortion-ban-may-lead-to-a-21-increase-in-pregnancy-related-deaths/

([12]) YK:n lapsen oikeuksien komitea, yleiskommentti nro 20, 6. joulukuuta 2016, lapsen oikeuksien toteutumisesta nuoruusiässä, 60 kohta.

([13]) https://www.vice.com/en/article/m7vzjb/location-data-abortion-clinics-safegraph-planned-parenthood

Torstai 9. kesäkuuta 2022

M. ottaa huomioon, että Yhdysvaltojen kristilliseen oikeistoon kuuluvat kansalaisjärjestöt ja konservatiiviset ajatushautomot ovat rahoittaneet abortinvastaista liikettä maailmanlaajuisesti; toteaa tämän rahoituksen olleen merkittävää; ottaa huomioon, että *Roe v Wade* -tuomion kumoaminen saattaa lisätä rahavirtoja ja aborttia vastustavien ryhmien painostusta kaikkialla maailmassa;

N. ottaa huomioon, että *Roe v Wade* -tuomion mahdollinen kumoaminen korkeimmassa oikeudessa saattaa kannustaa ja rohkaista abortinvastaisia liikkeitä painostamaan hallituksia ja tuomioistuimia Yhdysvaltojen ulkopuolella heikentämään aborttioikeuksia ja siten vaarantaa viime vuosikymmeninä saavutetun merkittävän edistyksen, sillä yli 60 maata ([14]) on uudistanut aborttia koskevaa lainsäädäntöään ja politiikkaansa poistamalla rajoituksia ja esteitä;

O. ottaa huomioon, että vaikka seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien suojelussa on yleisesti edistytty eri puolilla maailmaa, myös Euroopassa, turvallista ja laillista aborttia koskevan oikeuden taantuminen on vakava huolenaihe; ottaa huomioon, että *Roe v Wade* -tuomion kumoaminen voi rohkaista abortinvastaista liikettä Euroopan unionissa; toteaa, että Puola on ainoa EU:n jäsenvaltio, joka on poistanut abortin perusteen lainsäädännöstään, sillä laiton perustuslakituomioistuin päätti 22. lokakuuta 2020 peruuttaa puolalaisten naisten pitkäaikaiset oikeudet päätöksellä, joka merkitsee tosiasiallista aborttikieltoa; panee merkille, että abortti on kielletty Maltassa; ottaa huomioon, että raskauden alkuvaiheessa lääkkeillä tehtävä abortti ei ole laillinen Slovakiassa eikä sitä ole saatavilla Unkarissa; panee merkille, että myös Italiassa abortin saatavuutta heikennetään ([15]); ottaa huomioon, että aborttihoito on evätty muissa EU:n jäsenvaltioissa, kuten äskettäin Kroatiassa ([16]); katsoo, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on ehdottomasti puolustettava seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia ja korostettava, että naisten oikeudet ovat luovuttamattomia eikä niitä saa poistaa tai vesittää; pitää ratkaisevan tärkeänä, että EU ja sen jäsenvaltiot edistyvät edelleen turvallisen, laillisen ja oikea-aikaisen aborttihoidon saatavuuden takaamisessa WHO:n suositusten ja näytön mukaisesti;

P. katsoo, että seksuaali- ja lisääntymisoikeudet, turvallinen ja laillinen abortti mukaan luettuna, ovat perusoikeus; katsoo, että turvallisen ja laillisen aborttihoidon kriminalisointi, viivyttäminen ja epääminen ovat naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan muoto; ottaa huomioon, että useat ihmisoikeuselimet ovat todenneet, että turvallisen ja laillisen abortin kieltämistä voidaan pitää kidutuksena tai julmana, epäinhimillisenä ja halventavana kohteluna; katsoo, että aborttikieltojen vuoksi vaarallisissa oloissa tehtyjä kuolemaan johtavia aborteja olisi pidettävä ”lakiin kirjatusta syrjinnästä johtuvina mielivaltaisesti vain naisiin kohdistuvina surmina” ([17]);

Q. ottaa huomioon, että kansainväliset ihmisoikeuselimet ovat toistuvasti ja johdonmukaisesti vahvistaneet, että abortin kriminalisointi ja rajoittaminen ovat vastoin valtioiden kansainvälisiä ihmisoikeusvelvoitteita, joita suojellaan ihmisoikeuksia koskevassa kansainvälisessä ja unionin oikeudessa, kuten kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevassa kansainvälisessä yleissopimuksessa, taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevassa kansainvälisessä yleissopimuksessa, kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevassa yleissopimuksessa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa; katsoo, että naisten pakottaminen etsimään laittomia aborteja, matkustamaan muihin maihin tätä menettelyä varten tai jatkamaan raskauttaan vastoin tahtoaan loppuun saakka loukkaa naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksia elämään, fyysiseen ja henkiseen koskemattomuuteen, tasa-arvoon, syrjimättömyyteen ja terveyteen; ottaa huomioon, että heikentämiskieltoa koskeva kansainvälisen oikeuden periaate estää valtioita toteuttamasta toimia, joilla heikennetään, rajoitetaan tai poistetaan olemassa olevia oikeuksia sukupuolten tasa-arvon sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien alalla;

([14]) https://reproductiverights.org/maps/worlds-abortion-laws/

([15]) https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680687bdc; http://www.refreg.ep.parl.union.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/608853/IPOL_BRI(2018)608853_EN.pdf

([16]) https://www.roda.hr/en/news/support-for-accessible-safe-and-legal-termination-of-pregnancy-in-croatia.html

([17]) https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.ohchr.org%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2FHRBodies%2FHRC%2FRegularSessions%2FSession35%2FDocuments%2FA_HRC_35_23_AUV.docx&wdOrigin=BROWSELINK

R. ottaa huomioon, että syyskuussa 2021 ([18]) julkaistussa YK:n asiantuntijalausunnossa korostetaan, että naisten ihmisoikeudet ovat perusoikeuksia, joita ei voida alistaa kulttuurisille, uskonnollisille tai poliittisille näkökohdille, ja todetaan lisäksi, että ideologisin ja uskonnollisin perustein tapahtuva puuttuminen kansanterveysasioihin on vaikuttanut erityisen haitallisesti naisten ja tyttöjen terveyteen ja hyvinvointiin;

S. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvon, sosiaalisen ja taloudellisen tasa-arvon saavuttamisen ennakkoedellytyksenä ovat seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien kattava saatavuus, seksuaali- ja sukupuolivalistus ja -palvelut ikätason mukaisesti ja kattavasti, mukaan lukien perhesuunnittelu, ehkäisymenetelmät ja turvallinen, laillinen ja maksuton abortti, sekä se, että kunnioitetaan jokaisen ihmisen itsemääräämisoikeutta ja kykyä tehdä vapaita ja tietoon perustuvia päätöksiä omasta kehostaan ja elämästään; ottaa huomioon, että aborttihoidon tasapuolinen saatavuus antaa naisille mahdollisuuden harjoittaa suurempaa toimijuutta oman kehonsa suhteen ja lisää heidän kykyään parantaa taloudellista hyvinvointiaan;

T. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo, köyhyyden ja hyväksikäytön lopettaminen kaikkialla sekä terveen elämän ja hyvinvoinnin varmistaminen kaikille ovat kestävän kehityksen tavoitteissa 5, 1 ja 3 määritettyjä perustavoitteita; toteaa, että erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyden yleisen saatavuuden varmistaminen sekä kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja haitallisten käytäntöjen poistaminen ovat kestävän kehityksen tavoitteiden 3 ja 5 mukaisia tavoitteita; ottaa huomioon, että kaikki YK:n jäsenvaltiot, myös Yhdysvallat ja EU:n jäsenvaltiot, ovat sitoutuneet noudattamaan ja edistämään näitä kestävän kehityksen tavoitteita ja niiden alatavoitteita ja ottaneet sen velvollisuudekseen;

1. tuomitsee jyrkästi naisten oikeuksien ja seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien taantumisen maailmanlaajuisesti, myös Yhdysvalloissa ja joissakin EU:n jäsenvaltioissa; muistuttaa, että seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet ovat perustavaa laatua olevia ihmisoikeuksia, joita olisi suojeltava ja parannettava, eikä niitä saa millään tavalla heikentää tai peruuttaa; on erittäin huolissaan erityisesti siitä, missä määrin tällaiset kiellot lisäävät raiskauksen ja insestin uhrien kokemaa traumaa;

2. ilmaisee voimakkaan solidaarisuutensa ja tukensa naisille ja tytöille Yhdysvalloissa sekä niille, jotka osallistuvat laillisen ja turvallisen aborttihoidon tarjoamiseen ja sitä koskevan oikeuden ja sen saatavuuden puolustamiseen tällaisissa haastavissa olosuhteissa;

3. muistuttaa Yhdysvaltojen korkeinta oikeutta siitä, että on tärkeää pitää voimassa merkittävä oikeustapaus *Roe v Wade* (1973) ja siitä seuranneet Yhdysvaltojen aborttioikeuden perustuslailliset suojelutoimet;

4. tuomitsee jyrkästi kaiken ihmisoikeuksien ja perustuslaillisten oikeuksien heikentämisen; kehottaa ryhtymään toimiin, joilla turvataan oikeus turvalliseen ja lailliseen aborttiin Yhdysvalloissa, ja kehottaa Yhdysvaltoja pidättymään kaikista taantumista edistävistä toimista; kehottaa Yhdysvaltojen asiasta vastaavia viranomaisia kaikilla tasoilla aborttihoitoa koskevien WHO:n ohjeiden mukaisesti poistamaan kokonaan aborttipalvelujen saatavuuden ja tarjoamisen rangaistavuuden, takaamaan turvalliset, lailliset, maksuttomat ja laadukkaat seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut alueellaan ja saattamaan ne helposti kaikkien naisten ja tyttöjen saataville;

5. kehottaa Texasin osavaltiota kumoamaan pikaisesti senaatin lakiesityksen nro 8; kehottaa Idahon ja Oklahoman osavaltioita kumoamaan vastaavat lait, mukaan lukien lakiesitys HB 4327 (Oklahoma); kehottaa kaikkia niitä Yhdysvaltojen 26 osavaltiota, joissa on trigger-lakeja, kirjoitettuja lakeja ja muita aborttikieltoja ja -rajoituksia koskevia toimenpiteitä, kumoamaan ne ja varmistamaan, että niiden lainsäädäntö on kansainvälisesti suojeltujen naisten ihmisoikeuksia ja kansainvälisiä ihmisoikeuksia koskevien normien mukaista;

6. on syvästi huolestunut siitä, että aborttioikeuden rajoituksilla tai sen kieltämisellä olisi Yhdysvalloissa suhteettoman suuri vaikutus köyhyydessä eläviin naisiin, etenkin rodullistettuihin naisiin, kuten mustiin ja latinalaisamerikkalaisiin naisiin ja alkuperäisväestöön kuuluviin naisiin, maaseutualueiden naisiin, hlbtiq-henkilöihin, vammaisiin naisiin, nuoriin, maahanmuuttajanaisiin, mukaan lukien laittomat maahanmuuttajat sekä yksinhuoltajatalouksiin, joissa huoltajana on

([18]) https://www.ohchr.org/en/statements/2021/09/united-states-un-experts-denounce-further-attacks-against-right-safe-abortion

nainen, korostaa, että naiset, joilla ei taloudellisten tai logististen esteiden vuoksi ole varaa matkustaa lisääntymisterveysklinikoille naapuriosavaltioihin tai -maihin, ovat suuremmassa vaarassa joutua turvattomiin ja hengenvaarallisiin menettelyihin ja joutua jatkamaan raskauttaan vastoin tahtoaan loppuun saakka, mikä on ihmisoikeusloukkaus ja sukupuoleen perustuvan väkivallan muoto ([19]);

7. pitää myönteisenä, että edustajainhuoneessa hyväksyttiin naisten terveyttä ja suojelua koskevaa liittovaltion lainsäädäntöä, jolla pyritään suojelemaan oikeutta aborttihoitoon kaikkialla Yhdysvalloissa, mutta pitää erittäin valitettavana, että sitä ei onnistuttu viemään läpi senaatissa; kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta ja/tai muita asiaankuuluvia Yhdysvaltojen viranomaisia kunnioittamaan, toteuttamaan ja suojelemaan naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksia, mukaan lukien heidän oikeutensa elämään, yksityisyyteen, terveyteen ja tasa-arvoon ja syrjimättömyyteen sekä heidän vapauttaan syrjinnältä, väkivallalta ja kidutukselta tai julmalta, epäinhimilliseltä ja halventavalta kohtelulta ottamalla käyttöön ja tukemalla liittovaltion oikeudellista suojelua turvallisten, laillisten ja laadukkaiden seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelujen, abortti mukaan luettuna, saannin turvaamiseksi kaikille naisille ja tytöille;

8. kannustaa presidentti Joe Bideniä ja hänen hallintoaan tehostamaan toimiaan ja tukemaan edelleen aborttioikeuksia ja kehottaa häntä varmistamaan turvallisen ja laillisen abortin saatavuuden; kannustaa Yhdysvaltojen hallitusta toteuttamaan lisätoimia sen varmistamiseksi, että abortti ja ehkäisy sisällytetään ikätasolle sopivan ja kattavan seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia koskevan tiedon, koulutuksen ja palvelujen tarjoamiseen ja että ne ovat kaikkien saatavilla; pitää myönteisenä, että Yhdysvaltojen rahoitus YK:n seksuaali- ja lisääntymisterveyttä käsittelevälle YK:n virastolle (UNFPA) on palautettu, ja kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta ja/tai muita asiaankuuluvia viranomaisia jatkamaan seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien tukemista ja jatkamaan sitä YK:ssa ja muilla monenvälisillä foorumeilla;

9. kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta ja/tai muita asiaankuuluvia Yhdysvaltojen viranomaisia varmistamaan riittävän liittovaltion tason, perustuslaillisen ja lakisääteisen suojelun oikeudelle päättää raskaus ja kehottaa lisäksi Yhdysvaltojen hallitusta poistamaan kokonaan abortin rangaistavuuden, mikä edellyttää paitsi naisten ja tyttöjen sekä muiden raskaana olevien henkilöiden, terveydenhuollon tarjoajien ja muiden aborttipalveluissa avustavien henkilöiden rankaisemisen lopettamista, myös abortin poistamista valtion rikoslaeista ja kaikkien muiden rankaisevien lakien, politiikkojen ja käytäntöjen poistamista;

10. kannustaa voimakkaasti Yhdysvaltojen hallitusta ja/tai muita asiaankuuluvia Yhdysvaltojen viranomaisia myös poistamaan kaikki aborttipalvelujen esteet, mukaan lukien kolmannen osapuolen suostumus tai ilmoittaminen, pakolliset odotusajat ja tuomareiden tai lääketieteellisten lautakuntien lupa, ja takaamaan aborttihoidon oikea-aikaisen saatavuuden koko maassa; kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta varmistamaan, että palvelua tarjotaan ilman syrjintää, häirintää, pakottamista, pelkoa tai pelottelua ja että naisten yksityisyyttä ja luottamuksellisuutta kunnioitetaan ja terveydenhuollon tarjoajia suojellaan ja kunnioitetaan asianmukaisesti;

11. kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta ja/tai muita asiaankuuluvia Yhdysvaltojen viranomaisia sääntelemään terveydenhuollon tarjoajien kieltäytymistä tarjota laillisia aborttipalveluja, myös niin kutsutun omatuntolausekkeen perusteella siten, että naisia ei estetä saamasta aborttia;

12. on huolissaan aborttipalveluja hakevia henkilöitä koskevien tietojen keräämisestä ja väärinkäytöstä; kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta varmistamaan, että tietosuojaa koskevat lait ja politiikat ovat kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaisia, ja takaamaan, että arkaluonteisten henkilötietojen, kuten terveyteen liittyvien tietojen, käsittelyssä kunnioitetaan yksilöiden oikeuksia ja että se perustuu heidän vapaaseen, erilliseen, tietoiseen ja nimenomaiseen suostumukseensa henkilötietojen keräämisestä ja käsittelystä; kehottaa digitaalisia jakelupalveluja varmistamaan, että kaikissa sovelluksissa noudatetaan datan käyttöä ja tietosuojaa koskevia lakeja;

13. tunnustaa kansalaisjärjestöjen roolin palvelujen tarjoajina ja seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien puolestapuhujina Yhdysvalloissa ja kannustaa niitä jatkamaan työtään; vahvistaa, että näiden kansalaisjärjestöjen toiminta edellyttää asianmukaista rahoitusta; korostaa, että näiden kansalaisjärjestöjen tarjoamat palvelut vastaavat naisten ja tyttöjen tarpeita ja ihmisoikeuksia; korostaa, että niiden toiminta ei voi korvata valtion vastuuta taata julkisten, laillisten ja turvallisten aborttipalvelujen saatavuus;

([19]) https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Women/WRGS/SexualHealth/INFO_Abortion_WEB.pdf

14. kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sosiaalisen tuen varmistamiseksi erityisesti yksinhuoltajaäitien kotitalouksissa ja teini-ikäisten raskauksissa, myös yleisen lastenhoidon ja terveydenhuollon avulla;

15. kehottaa Yhdysvaltojen hallitusta allekirjoittamaan ja ratifioimaan kaikki jäljellä olevat ([20]) YK:n ja alueelliset ihmisoikeussopimukset ja -pöytäkirjat, mukaan lukien kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus vuodelta 1979;

16. on erittäin huolissaan mahdollisista seurauksista naisten oikeuksille maailmanlaajuisesti, jos Yhdysvaltojen korkein oikeus kumoaa *Roe v Wade* -tuomion; on syvästi huolissaan siitä, että seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin liittyvien palvelujen priorisointiin ja rahoitukseen voi kohdistua tukahduttava vaikutus, sillä niitä on jo vahvasti siirretty taka-alalle ja alirahoitettu sekä Yhdysvalloissa että maailmanlaajuisesti; korostaa huolestuneena, että maissa, jotka ovat erittäin riippuvaisia Yhdysvaltojen kansanterveysohjelmille antamasta tuesta, sen kumoaminen voisi vaikuttaa kyseisten hallitusten sitoutumiseen abortin tarjoamiseen ja muihin lisääntymisoikeuksiin;

17. pitää tervetulleena Argentiinassa, Meksikossa, Ecuadorissa, Kolumbiassa ja Chilessä viime aikoina tapahtunutta aborttioikeuksien myönteistä kehitystä, joka on merkittävä edistysaskel naisten oikeuksien alalla Etelä-Amerikassa, sekä muissa maissa eri puolilla maailmaa, kuten Angolassa, Intiassa, Keniassa, Uudessa-Seelannissa, Pohjois-Irlannissa, Etelä-Koreassa ja Thaimaassa;

18. korostaa, että on tärkeää varmistaa naisten ja tyttöjen osallistuminen heitä koskevien ja heidän ihmisoikeuksiinsa liittyvien lakien ja politiikkojen laatimiseen, mukaan lukien seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet, erityisesti aborttihoito, ja että heille annetaan oikeussuojaa ja oikeus muutoksenhakuun, jos heidän oikeuksiaan loukataan;

19. korostaa, että ehkäisyä ei ole saatavilla ja että tällä hetkellä on täyttämättömiä tarpeita ([21]); korostaa, että naisilla on ehkäisystä suhteettoman suuri vastuu, ja että se olisi jaettava miesten kanssa; korostaa tässä yhteydessä tarvetta kehittää ja edistää miehille tarkoitettuja ehkäisyvälineitä tahattomien raskauksien vähentämiseksi; korostaa, että etusijalle olisi asetettava seksuaalisen väkivallan torjuminen ja kattava, ikätasolle sopiva ja näyttöön perustuva seksuaali- ja ihmissuhdekasvatus kaikille, laadukkaat, helposti saatavilla olevat, turvalliset, kohtuuhintaiset ja tarvittaessa maksuttomat ehkäisymenetelmät ja -tarvikkeet sekä perhesuunnitteluneuvonta ja terveyspalvelut;

20. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tarjoamaan kaiken mahdollisen tuen, taloudellinen tuki mukaan lukien, Yhdysvalloissa toimiville kansalaisyhteiskunnan järjestöille, jotka suojelevat, edistävät ja tarjoavat seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia maassa, ilmauksena niiden horjumattomasta sitoutumisesta näihin oikeuksiin; kehottaa lisäksi jäsenvaltioita tarjoamaan turvasataman kaikille lääketieteen ammattilaisille, jotka voivat olla vaarassa joutua oikeudellisen vainon tai muunlaisen häirinnän kohteeksi aborttihoitoa koskevan laillisen työnsä vuoksi;

([20]) Muun muassa kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja (1999), Amerikan ihmisoikeussopimus (1969), Amerikan ihmisoikeussopimuksen lisäpöytäkirja taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien alalla (1988), Amerikan ihmisoikeussopimuksen kuolemanrangaistuksen poistamista koskeva lisäpöytäkirja (1990), kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ensimmäinen ja toinen valinnainen pöytäkirja (1966 ja 1989), taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (1966), taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja (2008), kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja (2002), YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista (1989), lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja viestintämenettelystä (2011), kansainvälinen yleissopimus siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista (1990), pakolaisten oikeusasemaa koskeva yleissopimus (1951), kansainvälinen yleissopimus kaikkien henkilöiden suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta (2006), yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista (2006) ja vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja (2006).

([21]) UNFPA:n raportti maailman väestön tilasta, *Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy*, 30. maaliskuuta 2022.

Torstai 9. kesäkuuta 2022

21. kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa, komissiota ja kaikkia EU:n jäsenvaltioita käyttämään kaikkia käytettävissään olevia välineitä tehostaakseen toimiaan, joilla torjutaan naisten oikeuksien ja seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien taantumista, muun muassa kompensoimalla Yhdysvaltojen seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin myöntämän rahoituksen mahdollista vähentämistä maailmanlaajuisesti ja edistämällä voimakkaasti turvallisen ja laillisen abortin ja muiden seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien yleistä saatavuutta ja asettamalla ne etusijalle ulkosuhteissaan;

22. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita vaatimaan Yhdysvaltojen hallitusta ottamaan käyttöön liittovaltion oikeusturvan aborttioikeudelle ja ottamaan nämä ihmisoikeuskysymykset esille suhteissaan Yhdysvaltoihin kaikilla tasoilla ja kaikilla asiaankuuluvilla kansainvälisillä foorumeilla korostaen, että ne ovat naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan muoto; kehottaa lisäksi EU:n Yhdysvaltojen edustustoa asettamaan seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeudet etusijalle yhteistyössä Yhdysvaltojen asiaankuuluvien viranomaisten kanssa ja GAP III -toimintasuunnitelman paikallisessa täytäntöönpanossa;

23. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan voimakkaasti seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia kaikille muun muassa edistämällä tehostettua oikeussuojaa EU:n rajojen sisällä ja poistamalla esteitä näiden oikeuksien toteutumiselta;

24. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita sisällyttämään aborttioikeuden perusoikeuskirjaan;

25. kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa, EU:n edustustoja ja jäsenvaltioiden suurlähetystöjä eri puolilla maailmaa pyrkimään ennakoivasti saavuttamaan seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien parissa työskenteleviä ihmisoikeuksien puolustajia ja suojelemaan heitä erityisesti maissa, joissa aborttioikeutta ja abortin saatavuutta rajoitetaan;

26. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa, ihmisoikeuksista vastaavaa EU:n erityisedustajaa ja tasa-arvokysymyksistä vastaavaa komission jäsentä, siinä tapauksessa että *Roe v Wade* -tuomio kumotaan, harkitsemaan, että ne arvostelisivat ankarasti Yhdysvaltojen virkamiesten kanssa käytävissä keskusteluissa tätä naisten seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien ja terveydenhuollon saatavuutta koskevan oikeuden loukkaamista ja siitä aiheutuvaa oikeudellista epävarmuutta ja tuomitsisivat ne;

27. korostaa, että Pekingin toimintaohjelman ja ICPD:n toimintaohjelman mukaisesti on suojeltava kaikkien ihmisten oikeutta ruumiilliseen koskemattomuuteen ja itsemääräämisoikeuteen ja että on varmistettava tämän oikeuden mahdollistavien välttämättömien palvelujen saatavuus; korostaa, että terveydenhuollon saatavuus on perusoikeus ja että valtiolla on velvollisuus tarjota ja taata terveydenhuolto kaikille; kehottaa noudattamaan kattavaa lähestymistapaa seksuaali- ja lisääntymisterveyttä koskevan oleellisen paketin yhteydessä siten, että toimenpiteet, joilla ehkäistään ja vältetään vaarallisia ja laittomia aborteja, sekä abortin jälkeisen hoidon järjestäminen, sisällytetään kansallisiin yleisen sairausvakuutusturvan strategioihin, politiikkoihin ja ohjelmiin; pitää valitettavana, että terveydenhuolto ei ole kaikkien saatavilla Yhdysvalloissa; muistuttaa, että köyhyys liittyy läheisesti raskauden jatkamisen pakkoon ja siihen pakottamiseen sekä turvallisen ja laillisen abortin puutteeseen;

28. vahvistaa, että abortin on aina oltava vapaaehtoinen päätös, joka perustuu henkilön pyyntöön ja hänen vapaaseen tahtoonsa lääketieteellisten normien ja WHO:n suuntaviivoihin perustuvan saatavuuden, kohtuuhintaisuuden ja turvallisuuden mukaisesti; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan turvallisen ja laillisen abortin yleisen saatavuuden sekä oikeuden vapauteen, yksityisyyteen ja parhaaseen mahdolliseen terveydenhuoltoon;

29. kehottaa jäsenvaltioita poistamaan abortin rangaistavuuden sekä poistamaan ja torjumaan esteet turvalliselta ja lailliselta abortilta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveydenhuollon ja -palvelujen saatavuudelta; kehottaa jäsenvaltioita takaamaan turvallisten, laillisten ja maksuttomien aborttipalvelujen, synnytystä edeltävien ja äitien terveydenhuoltopalvelujen ja -tarvikkeiden, vapaaehtoisen perhesuunnittelun, ehkäisyn, nuorisoystävällisten palvelujen sekä hivin ehkäisyn, hoidon, hoivan ja tuen saatavuuden ilman syrjintää;

30. tuomitsee tilanteet, joissa aborttipalvelut evätään naisilta siksi, että eräissä jäsenvaltioissa vallitseva käytäntö antaa lääkäreille ja joissakin tapauksissa kokonaisille hoitolaitoksille mahdollisuuden kieltäytyä tarjoamasta terveydenhuoltopalveluja niin kutsutun omatuntolausekkeen perusteella, mikä johtaa aborttien epäämiseen uskonnon tai omantunnon perusteella ja vaarantaa naisten hengen ja oikeudet; panee merkille, että tätä lauseketta käytetään usein myös tilanteissa, joissa mahdollinen viivästys voi vaarantaa potilaan hengen tai terveyden;

31. kehottaa komissiota hyödyntämään täysimääräisesti toimivaltaansa terveyspolitiikassa ja tukemaan jäsenvaltioita seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien yleisen saatavuuden takaamisessa vuosien 2021–2027 EU4Health-ohjelman puitteissa, terveysvalistuksen ja -kasvatuksen edistämisessä, kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien lujittamisessa ja terveydenhuollon standardien ylöspäin tapahtuvassa lähentämisessä, jotta voidaan vähentää terveyseroja jäsenvaltioissa ja niiden välillä, ja seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia koskevien parhaiden käytäntöjen vaihdon helpottamisessa jäsenvaltioiden välillä; kehottaa jäsenvaltioita etenemään kohti yleistä sairausvakuutusturvaa, jossa seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet ovat olennaisen tärkeitä;

32. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksia käsittelevälle EU:n erityisedustajalle, Yhdysvaltojen presidentille ja hänen hallinnolleen, Yhdysvaltojen kongressille ja Yhdysvaltojen korkeimmalle oikeudelle.